Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Μακρυγ., Ἀπομν. 2, 32 Α. Τανάγρ., Ἄγγελ. ἐξολοθρ., 60 Χ. Χρηστοβασ., Ἀγῶν., 102 — *Λεξ.* Βλαστ. 386 Πρω. Δημητρ. *γουρ'νουμύτης* Ἤπ. *γουρ'νουμύτ'ς* Εὔβ.(Στρόπον.) Θεσσ. Στερελλ. (Δεσφ. Κολάκ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *μ ύ τ η*.

1) Ὁ ἔχων μύτην προσομοιάζουσαν πρὸς τὴν τοῦ χοίρου. Ἡ λ. συνήθ. ὑβριστικὴ κατὰ τῶν Τούρκων ἔνθ' ἀν.: *Ἄ, κακὸ νά 'χῃ οὐ γουρ'νομύτ'ς* Εὔβ. (Στρόπον.) *Θὰ τοὺς φᾶμε τοὺς γουρ'νομύτηδες. Θὰ τοὺς πᾶμε κυνηγῶντας ὥς τὴν Κόκκινη Μηλιὰ* Πελοπν. (Αἴγ.) *Μὴν καῖτε τὰ φουσέκια ἀδίκως μ' αὐτὸν τὸ γουρ'νομύτη* (ἐνν. τὸν Τοῦρκον) Μακρυγ., Ἀπομν. 2, 32. *Ποῦ ξετρύπωσαν μὲ τέτοιον καιρὸ οἱ γουρ'νομύτες;* Α. Τανάγρ., Ἄγγελ. ἐξολοθρ., 60. || Ἄσμ.

Τὸ ποῦ 'στε, παλληκάρια μου, παλιοί μου μπουλουκτσῆδες,
ἀντέτε πιάστε, κάμετε 'ς αὐτοὺς τοὺς γουρ'νουμύτες

Ἤπ. Συνών. εἰς λ. *γ ο υ ρ ο υ ν ο μ ο ύ ρ η ς*. **2)** Ὁ ἀγροῖκος Πελοπν. (Γαργαλ. Κοντογόν.) : *Αὐτὸς εἶναι μεγάλος γουρ'νομύτης* Γαργαλ. Συνών. εἰς λ. *γ ο υ ρ ο υ ν ά ν θ ρ ω π ο ς* **2.** **3)** Ὁ ἀκάθαρτος Πελοπν.(Γαργαλ. Κοντογόν.) **4)** Ἡ λ. καὶ ὡς οὐσ., ὁ ἰχθὺς τῶν γλυκέων ὑδάτων Χονδρόστομος ὁ ρίνων (Chondrostomus masus) τῆς οἰκογ. τῶν Κυπρινιδῶν (Cyprinidae) Κ. Ἀνανιάδ., Θαλασσ. Ἐγκυκλ., 208 Π. Οἰκονομίδ., Κατάλογ. ἰχθ. Ἑλλάδ., Πρακτ. Ἰνστ. Ὠκεαν.-Ἁλιευτ. ἐρευν. 11 (1979), 461. Συνών. *ἀ σ π ρ ό ψ α ρ ο, μ π ο υ ρ ν ό ψ α ρ ο, σ κ ο υ μ π ο ύ ζ ι, σ υ ρ τ ά ρ ι, σ ύ ρ τ η ς*.

γουρουνόξυγγο τό, Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Κλειτορ.) *γ'ρουνόξυgo* Πελοπν. (Ξεχώρ.) *γουρ'νόξυγγο* Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βαμβακ. Βρέσθ. Καλάβρυτ. Ὀλυμπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *ξ ύ γ γ ι*.

Τὸ χοίρειον λίπος ἔνθ' ἀν.: *Ἂν ἔχῃ ἡ νοικοκυρὰ γουρουνόξυγγο, θὰ φτειάσουν κᾶνα καγιανᾶ* (= ὀμελέτα) Πελοπν. (Κλειτορ.) *Φτειάνομε λουκουμᾶδες μὲ γουρουνόξυγγο* αὐτόθ. *Ἔχω σὲ μνιὰ φκιάλα λιγούλι γουρουνόξυγγο* (*φκιάλα*= φιάλη) Πελοπν. (Γαργαλ.) *Νὰ μοῦ φέρῃς τὴ γίδα νὰ τὴν ἀλείψω μὲ γ'ρουνόξυgo νὰ περάσῃ 'πὸ τοὺς χειούλους*(=πρήξιμο χειλιῶν) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Συνών. *ἄ λ ε ι μ μ α* **3 β**, *ἀ λ ο ι φ ὴ* **1**, *γ λ ί ν α* **4**, *γ ο υ ρ ο υ ν ά λ ε ι μ μ α, γ ο υ ρ ο υ ν α λ ο ι φ ὴ, γ ο υ ρ ο υ ν ό γ λ ι ν α, γ ο υ ρ ο υ ν ό λ α δ ο, γ ο υ ρ ο υ ν ό λ ι γ δ α, γ ο υ ρ ο υ ν ό λ ι π α, γ ο υ ρ ο υ ν ό λ ι π ο, λ ί γ δ α, λ ί π α*.

γουρουνόξυλο τό, ἐνιαχ. *γουρ'νόξυλου* Στερελλ. (Λαμ. κ.ἀ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *ξ ύ λ ο*.

Ράβδος διὰ τῆς ὁποίας παίζεται ἡ παιδιὰ *γ ο υ ρ ο ύ ν α*, τὸ ὁπ. βλ. εἰς λ. *γ ο υ ρ ο ύ ν α* **12**.

γουρουνοπάζαρο τό, Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *γουρ'νοπάζαρο* Π. Παπαχριστοδ., Θρακ. ἠθογραφ. 3, 12.

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α ζ ά ρ ι*.

Ἀγοραπωλησία χοίρων ἔνθ' ἀν.: *Κάθε Σάββατο ἔχει γουρουνοπάζαρο* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *Ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία μας ὡς μίαν ὥραν μὲ τ' ἄλογο, παραμονὴ τώρα Χριστουγέννων, γίνονταν τὸ γουρ'νοπάζαρο* Π. Παπαχριστοδ., ἔνθ' ἀν.

γουρουνοπαιδεμένος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γουρ'νοπαιδεμένος* Βιθυν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ τῆς μετοχ. *π α ι δ ε μ έ ν ο ς* τοῦ ρ. *π α ι δ ε ύ ω*.

Ὁ ἀνατεθραμμένος ὡς γουρούνι, ὁ ἀγροῖκος ἔνθ' ἀν.: Φρ. *Ἄτσαλε καὶ π'ράτσαλε καὶ γουρ'νοπαιδεμένε!* (ἐπὶ ἀνθρώπου ὅλως ἀγροίκου). Συνών. εἰς λ. *γ ο υ ρ ο υ ν ά ν θ ρ ω π ο ς* **2**.

γουρουνοπανύγυρο τό, ἐνιαχ. *γουρ'νοπανήγυρο* Πελοπν. (Λάλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α ν η γ ύ ρ ι*.

Γ ο υ ρ ο υ ν ο π ά ζ α ρ ο, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν.

γουρουνοπάπουτσο τό, *Λεξ.* Αἰν. *γ'ρουνοπάπουτσο* Ἀντίπαξ. Παξ. *γουρ'νοπάπουτσο* Ἀντίπαξ. Ἤπ. (Πάργ.) Λευκ. (Πόρ. Φτερν.) Παξ. *γουρ'νοπάπ'τσο* Λευκ. *γουρ'νουπάπ'τσου* Στερελλ. (Ξηρόμ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α π ο ύ τ σ ι*.

1) Εἶδος θαλασσίου ὀστρέου μὲ κέλυφος ἐπίμηκες στίλβον Ἀντίπαξ Ἤπ. (Πάργ.) Παξ.: *Ἔβγαλα λίγα γουρ'νοπάπουτσα νὰ πάου' ς τὸ σπίτι μ' γιὰ φαΐ* Πάργ. Συνών. *γ ο υ ρ ο υ ν ο π ό δ α ρ ο* **5**. **2)** Τὸ φυτὸν Κυκλάμινον τὸ νεαπολιτανικὸν (Cyclamen neapolitanum) τῆς οἰκογ. τῶν Ἡρανθιδῶν ἢ Πριμουλιδῶν (Primulaceae) Λευκ. Πόρ. Φτερν.) Στερελλ. (Ξηρόμ.) — *Λεξ.* Αἰν. Συνών. *ἀ γ ρ ι ο π α τ ά τ α, ἀ ζ ι ν ί τ σ α, β ο υ κ ά μ ε ν ο ς, γ ο υ ρ ο ύ ν α* **8**, *γ ο υ ρ ο υ ν ί δ α* **2**, *γ ο υ ρ ο υ ν ί τ σ α* **5**, *γ ο υ ρ ο υ ν ο π α τ ά τ α, γ ο υ ρ ο υ ν ο π ό δ α ρ ο* **5**, *γ ο υ ρ ο υ ν ό χ ο ρ τ ο* **1**, *κ α λ α π ό δ ι, κ λ ο ύ τ σ ι ν α, κ υ κ λ α μ ι ά, κ υ κ λ α μ ί δ α, ν τ ρ ί μ ε ρ ο, π ε τ ρ ο μ α ν ο υ ρ ο, τ ῆ ς γ ῆ ς τ ὸ ψ ω μ ί*.

γουρουνοπαστὸ τό, ἐνιαχ. *γουρ'νοπαστὸ* Πελοπν. (Γαργαλ. Μαργέλ. Παιδεμέν. κ.ἀ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α σ τ ό*.

Τὸ ἁλίπαστον χοιρινὸν κρέας ἔνθ' ἀν.: *Ἔχω νιὰ λαήνα γουρ'νοπαστὸ* Πελοπν. (Γαργαλ.)

γουρουνοπατάτα ἡ, ἐνιαχ. *γουρ'νουπατάκα* Στερελλ. (Βαρετάδ. Πατιόπουλ. Σπάρτ. κ. ἀ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α τ ά τ α*, ἔνθα καὶ *π α τ ά κ α*.

Τὸ φυτὸν Κυκλάμινον τὸ νεαπολιτανικὸν (Cyclamen neapolitanum) τῆς οἰκογ. τῶν Ἡρανθιδῶν ἢ Πριμουλιδῶν (Primulaceae) ἔνθ' ἀν.: *Καθόμ'ταν κ' ἔμασα γουρ'νουπατάκις* (*καθόμ'ταν*=ἐκαθόμουν) Στερελλ. (Σπάρτ.) Συνών. εἰς λ. *γ ο υ ρ ο υ ν ο π ά π ο υ τ σ ο* **2**.

γουρουνοπατησιὰ ἡ, ἐνιαχ. *γουρ'νοπατησιὰ* Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μοναστηρ.) *γ'ρουνουπατ'σιὰ* Μακεδ. (Μοσχοπότάμ.) *γουρ'νουπατ'σιὰ* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α τ η σ ι ά*.

Ἴχνος πατήματος χοίρου ἔνθ' ἀν.

γουρουνοπατσᾶς ὁ, ἐνιαχ. *γουρ'νοπατσιὰ* ἡ, Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ ρ ο ύ ν ι* καὶ *π α τ σ ᾶ ς*.

Φαγητὸν ἀπὸ βρασμένα τεμάχια κοιλίας χοίρου, εἶδος σούπας ἔνθ' ἀν.: *Φκειάνουμε τὴ γουρ'νοπατσιὰ* Πελοπν. (Βούρβουρ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ